

EUROOPAN TIETOSUOJAVALTUUTETTU
EU:N RIIPPUMATON

VUOSIKERTOMUS

TIIVISTELMÄ 2023

Lisätietoa Euroopan tietosuojavaltuutetusta on verkkosivustolla osoitteess edps.europa.eu.

Verkkosivustolta voi myös tilata [uutiskirjeemme](#).

Waterford, Irlanti - Bryssel, Belgia: Trilateral Research Ltd, Vrije Universiteit Brussel, 2024

© Suunnittelu ja valokuvat: Trilateral Research Ltd, Euroopan tietosuojavaltuutettu ja Euroopan unioni

© Euroopan unioni, 2024

Jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Kaikkien sellaisten kuvien tai muun aineiston käyttöön tai jäljentämiseen, joihin Euroopan tietosuojavaltuutetulla ei ole tekijänoikeuksia, on pyydettävä lupa suoraan tekijänoikeuden haltijalta.

PRINT ISBN 978-92-9242-863-1 doi: 10.2804/286650 QT-AB-24-001-FI-C

PDF ISBN 978-92-9242-843-3 ISSN 1831-0621 doi: 10.2804/46055 QT-AB-24-001-FI-N

Esipuhe

Minulla on kunnia esitellä Euroopan tietosuojavaltuutetun vuosikertomus, jossa esitetään yhteenveto vuoden 2023 toiminnastamme. Kun tarkastelen saavutuksiamme, näen ylpeänä Euroopan tietosuojavaltuutetun sopeutumiskyvyn muuttuvaan maailmaan ja kyvyn vastata ennakoivasti nykyisiin ja tuleviin haasteisiin.

Osoitimme nämä taidot tekoälyn alalla toteuttamiemme toimien monimutkaisuudella. Vaikka tekoäly on viime vuonna dominoinut julkista keskustelua, Euroopan tietosuojavaltuutettu osallistui tekoälyn muotoiluun varmistamalla, että yksityisyyttä ja tietosuojaa koskevia perusoikeuksia ja laajemmin sen sääntöjä ja periaatteita sovelletaan edelleen tekoälyvälineiden kehittämiseen, käyttöön ja soveltamiseen. Näiden periaatteiden mukaisesti teemme työtämme ja ohjaamme keskusteluja maailmanlaajuisesti muiden tietosuoja- ja yksityisyysviranomaisten kanssa erilaisilla kansainvälisillä foorumeilla ja aloitteissa, kuten G7-maiden tietosuoja- ja yksityisyysviranomaisten pyöreän pöydän kokouksessa, jossa hyväksyimme generatiivista tekoälyä koskevan julkilausuman, tai maailmanlaajuisen tietosuojakokouksen 45. päätöslauselmassa generatiivisista tekoälyjärjestelmistä, joita Euroopan tietosuojavaltuutettu puolusti.

Työmme ei loppunut siihen. Euroopan tietosuojavaltuutettu on osallistunut aktiivisesti

tekoälyä koskevien uusien oikeudellisten kehysten, erityisesti EU:n tekoälysäädöksen, suunnitteluun. Lainsäätäjän tukemiseksi Euroopan tietosuojavaltuutettu antoi tekoälysäädöstä koskevan lopullisen suosituksensa, jonka tarkoituksena on varmistaa, että Euroopan tietosuojavaltuutetun - EU:n toimielinten, laitosten, virastojen ja elinten tulevana tekoälyvalvojana - tehtävät ja velvollisuudet esitetään selkeästi sen takaamiseksi, että niiden käyttämät ja kehittämät tekoälyjärjestelmät ovat turvallisia ja vakaita. Toistin myös kehotukseni kieltää tekoälyjärjestelmät, jotka aiheuttavat yksilöille riskejä, joita ei voida hyväksyä. Vastaavasti tilintarkastustuomioistuin antoi lausunnon tekoälyä koskevista vastuusääntöluonnoksista.

Euroopan tietosuojavaltuutettu järjesti 23. lokakuuta 2023 verkkovälitteisen lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan torjumiseen tähtääviä toimenpiteitä koskevien aiempien kannanottojensa pohjalta seminaarin, jossa käsiteltiin meneillään olevaa lainsäädäntötyötä, joka koskee Euroopan komission ehdotusta asetukseksi lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvästä materiaalista. Seminaariin osallistui sidosryhmiä, jotka ovat viime vuosina varoittaneet kansalaisia ehdotukseen liittyvistä riskeistä ja sen mahdolliseen tehokkuuteen

liittyvistä väärinkäsityksistä. Ilmaisin vahvan vakaumukseni siitä, että CSAM-ehdotus muuttaisi perusteellisesti internetiä ja digitaalista viestintää sellaisina kuin me ne tunnemme ja merkitsisi pisteen, josta ei ole paluuta. Olen kiitollinen kaikille osallistujille, joista monet korostivat tarvetta säilyttää Euroopan oikeuksiin perustuvan järjestelmän eheys ja kehottivat noudattamaan asianmukaista huolellisuutta ja kunnioittamaan lainsäädäntöprosessin aikana esitettyä tieteellistä näyttöä.

Euroopan tietosuojavaltuutettu käytti rooliaan ja toimivaltaansa muuttoliikkeen ja rajaturvallisuuden alalla myös yhteiskunnallisesti vaikuttavien asioiden käsittelyn hengessä. Uskomme vakaasti, että kaikkein heikoimmassa asemassa olevien yksityisyyteen kohdistuu

suurempi riski joutua syvälekäyvien vaikutusten kohteeksi. Valvontaviranomaisena pääsimme rajoille - kirjaimellisesti - tarkastamalla Frontexin operaatiot Kreikan Lesboksen saarella ennennäkemättömässä yhteistyössä kansallisen tietosuojaviranomaisen kanssa valvoaksemme paikan päällä Euroopan unionin alueelle saapuvien henkilöiden henkilötietojen käsittelyä.

Vuosi 2023 oli Euroopan tietosuojavaltuutetun 19. toimintavuosi. Kun jaamme tämän raportin, olemme jo 20-vuotiaita. Kutsumme Teidät mukaan tulevan vuoden juhliin toivoen, että se, mitä valmistelimme tässä tilaisuudessa, on inspiroivaa ja ajatuksia herättävää. Kiitos, että olet kanssamme.

Wojciech Wiewiórowski kanssa

Euroopan tietosuojavaltuutettu

Tietoja meistä

1.1.

Euroopan tietosuojavaltuutettu

Keitä me olemme

[Euroopan tietosuojavaltuutettu on](#) Euroopan unionin riippumaton tietosuojaviranomainen, joka vastaa EU:n toimielinten, elinten ja laitosten suorittaman henkilötietojen käsittelyn valvonnasta.

Neuvomme EU:n toimielimiä henkilötietojen suojaan liittyvissä uusissa lainsäädäntöehdotuksissa ja aloitteissa.

Seuraamme uusien teknologioiden vaikutusta tietosuojaan ja teemme yhteistyötä valvontaviranomaisten kanssa varmistaaksemme EU:n tietosuojasääntöjen johdonmukaisen täytäntöönpanon.

Missiomme

Tietosuoja on perusoikeus, jota suojellaan EU:n lainsäädännöllä. Edistämme vahvaa tietosuojakulttuuria EU:n toimielimissä.

"Together our goal is to protect people's data"

- W. Wiewiórowski

Arvomme ja periaattemme

Teemme työtämme seuraavien neljän arvon mukaisesti.

- **Puolueettomuus:** toimiminen meille annettujen lainsäädännöllisten ja poliittisten puitteiden mukaisesti, riippumattomuus ja objektiivisuus sekä oikean tasapainon löytäminen kyseessä olevien etujen välillä.
- **Rehellisyys:** noudattaa korkeimpia käyttäytymisnormeja ja tehdä aina sitä, mikä on oikein.
- **Avoimuus:** selittää, mitä teemme ja miksi, selkeällä kielellä, joka on kaikkien saatavilla.
- **Pragmatismi:** sidosryhmien tarpeiden ymmärtäminen ja käytännönläheisten ratkaisujen etsiminen.

Mitä teemme

Meillä on neljä pääasiallista toimialaa.

- **Valvonta ja täytäntöönpano:** valvoo EU:n toimielinten suorittamaa henkilötietojen käsittelyä sen varmistamiseksi, että ne noudattavat tietosuojasääntöjä.
- **Politiikka ja kuuleminen:** antaa Euroopan komissiolle, Euroopan parlamentille ja neuvostolle neuvoja tietosuojaan liittyvistä lainsäädäntöehdotuksista ja aloitteista.
- **Teknologia ja yksityisyys:** seurata ja arvioida henkilötietojen suojaan vaikuttavaa teknistä kehitystä. Tilintarkastustuomioistuin valvoo, että EU:n toimielinten suorittamaa henkilötietojen käsittelyä tukevissa järjestelmissä toteutetaan riittävät suojatoimet tietosuojasääntöjen noudattamisen varmistamiseksi. Toteutamme Euroopan tietosuojavaltuutetun digitalisaatiota.
- **Yhteistyö:** tehdä yhteistyötä tietosuojaviranomaisten kanssa johdonmukaisen tietosuojan edistämiseksi koko EU:ssa ja Euroopan talousalueella. Tärkein foorumimme tietosuojaviranomaisten kanssa tehtävälle yhteistyölle on [Euroopan tietosuojaneuvosto](#), jolle tarjoamme sihteeristön ja jolla on [yhteisymmärryspöytäkirja, jossa määritellään](#), miten teemme yhteistyötä.

Miten toimimme

Kutakin edellä lueteltua osaamisaluetta edustavat yksiköt ja sektorit, jotka kokoavat yhteen monipuolisen joukon oikeudellisia ja teknisiä asiantuntijoita sekä muita oman alansa asiantuntijoita kaikkialta Euroopan unionista.

Euroopan tietosuojavaltuutettu teki vuonna 2023 [organisaatiomuutoksia](#) voidakseen jatkuvasti vastata tuleviin tietosuojahaasteisiin ja mukautua niihin. Näihin muutoksiin kuuluu Euroopan tietosuojavaltuutetun ensimmäisen pääsihteerin nimittäminen, erityisalajat, joilla käsitellään tietosuojaan vaikuttavia keskeisiä politiikan aloja, kuten alaa, jolla seurataan EU:n vapauden ja turvallisuuden aluetta. Lisäksi on perustettu muita aloja, joista toinen käsittelee tehokkaasti yksityishenkilöiden tekemiä valituksia ja käynnistää

oikea-aikaisia tutkimuksia siitä, miten EU:n toimielimet käsittelevät henkilötietoja, ja toinen antaa EU:n toimielimille kattavaa neuvontaa tietosuojasioissa.

Euroopan tietosuojavaltuutetun uudelleenmuotoilun yhteydessä luotiin myös teknologian ja yksityisyyden alaan erikoistuneita aloja, joilla varmistetaan

tietojärjestelmien valvonta ja tarkastus; toinen kehittää ennakoimaan uusia teknologioita ja niiden vaikutusta yksityisyyteen ja tietosuojaan; ja ala, jolla kehitetään toimielimen itsenäistä digitalisaatiota. Olemme myös perustaneet tekoälyä käsittelevän työryhmän, jonka tehtävänä on pysyä kehityksen tahdissa.

Euroopan tietosuojavaltuutettu on kehittänyt oman oikeudellisen yksikkönsä näyttääkseen esimerkkiä yksilöiden yksityisyyttä ja tietosuoja koskevien perusoikeuksien suojelussa.

Meidän voimamme

EU:n toimielinten tietosuojaviranomaisena meillä on valtuudet, joista säädetään erityisesti [asetuksessa \(EU\) 2018/1725](#).

Tämän asetuksen nojalla voimme esimerkiksi varoittaa tai varoittaa EU:n toimielintä, joka käsittelee henkilötietoja lainvastaisesti tai epäoikeudenmukaisesti; määrätä EU:n toimielimet noudattamaan yksilöiden oikeuksien käyttöä koskevia pyyntöjä; määrätä väliaikainen tai lopullinen kieltä tietyn tietojenkäsittelytoimelle; määrätä hallinnollisia sakkoja EU:n toimielimille; saattaa asian Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Meillä on myös erityiset valtuudet valvoa, miten seuraavat EU:n elimet, toimistot ja virastot käsittelevät henkilötietoja:

- **Europol** - asetuksen (EU) 2016/794 mukainen EU:n lainvalvontayhteistyövirasto.
- **Eurojust** - asetuksen (EU) 2018/1727 mukainen EU:n rikosoikeudellisen yhteistyön virasto.
- **EPPO** - asetuksen (EU) 2017/1939 mukainen Euroopan syyttäjänvirasto.
- **Frontex** - eurooppalainen raja - ja merivartiosto.

1.2.

Euroopan tietosuojavaltuutetun strategia 2020-2024

Yhteenliitetystä maailmasta, jossa data liikkuu rajojen yli, solidaarisuus Euroopassa ja kansainvälisesti auttaa vahvistamaan oikeutta tietosuojaan ja saamaan datan toimimaan ihmisten hyväksi kaikkialla EU:ssa ja sen ulkopuolella.

Euroopan [tietosuojavaltuutetun strategiassa 2020-2024](#) keskitytään kolmeen pilariin: Ennakointi, toimet ja solidaarisuus turvallisemman, oikeudenmukaisemman ja kestävämmän digitaalisen tulevaisuuden luomiseksi.

- **Ennakointi:** Sitoudumme olemaan älykäs instituutio, joka ottaa pitkän aikavälin näkemyksen tietosuojan suuntauksista sekä oikeudellisesta, yhteiskunnallisesta ja teknologisesta kontekstista.
- **Toimi:** kehittää ennakoivasti välineitä, joiden avulla EU:n toimielimet voivat olla maailman johtavia tietosuoja-alan toimijoita. Edistetään EU:n täytäntöönpanoelinten toimien johdonmukaisuutta ilmaisemalla vahvemmin aitoa eurooppalaista solidaarisuutta, taakanjakoa ja yhteistä lähestymistapaa.
- **Solidaarisuus:** Uskomme, että oikeudenmukaisuus edellyttää yksityisyyden suojaamista kaikkien osalta kaikissa EU:n politiikoissa, kun taas kestävyden olisi oltava yleisen edun mukaisen tietojenkäsittelyn liikkeellepaneva voima.

Lisätietoja Euroopan tietosuojavaltuutetusta on Euroopan tietosuojavaltuutetun verkkosivuston [Usein kysytyä - sivulla](#).

Lisätietoja tietosuojasta yleensä on Euroopan tietosuojavaltuutetun verkkosivuston [sanastosivulla](#).

Katse tulevaisuuteen, visiomme vuodelle 2024

[Vuonna 2024 tulee kuluneeksi 20 vuotta](#) yksityisyyden ja tietosuojan suojaamisesta.

Tämän virstanpylvään myötä on välttämätöntä pohtia saavutettua edistystä, valloitetuja vuoria ja saatuja kokemuksia, jotka toimivat polttoaineena tulevaisuuden suunnitteluun ja tulevaisuuden haasteisiin vastaamiseen. Tämä on välttämätöntä kaikille toimielimille, joilla on kunnianhimoinen tehtävä, joka haluaa mukautua ja pysyä jatkuvasti kehittyvän digitaalisen ympäristön tahdissa, jotta ne voivat reagoida asianmukaisesti yksilöiden tietosuojaoikeuksien suojelemiseksi.

Tämän dynamiikan mukaisesti vuonna 2024 valmistellaan tulevaisuuden tietosuojaympäristöä analysoimalla tietosuojan, yksityisyyden suojan, teknologian, politiikan ja muiden alojen mennyttä, nykyistä ja mahdollista tulevaa dynamiikkaa.

Tämän saavuttamiseksi Euroopan tietosuojavaltuutettu on päättänyt perustaa vuosipäivänsä neljään keskeiseen pilariin, jotka kaikki on suunniteltu korostamaan tietosuojan merkitystä ja vaikutusta.

Ensimmäinen pilari koostuu kirjasta ja aikataulusta, joissa analysoidaan tietosuojan keskeisiä virstanpylväitä ja Euroopan tietosuojavaltuutetun vaikutusta ja historiaa tällä alalla kahden viime vuosikymmenen aikana, sekä perusteellisesta analyysistä siitä, mitä on vielä tulossa.

Jotta voimme jatkossa toimia tietosuojaviranomaisena, meidän on myös voitava oppia muilta. **Toinen pilarimme koostuu 20 keskustelusta johtavien äänien kanssa ympäri maailmaa**, jotka jakavat ainutlaatuisen näkökulmansa siitä, miten tietosuoja ja yksityisyys muokkaavat omia alojaan.

Euroopan tietosuojavaltuutetun tulevien haasteiden ennakkointia ja niihin vastaamista koskevan lähestymistavan nykyaikaistamiseksi **kolmanteen pilariin sisältyy 20 aloitetta, joilla pyritään edelleen vahvistamaan yksilöiden perusoikeuksia.**

Neljäs pilari on EU:n tietosuojahuippukokous "Rethinking Data in a Democratic Society", joka pidetään Brysselissä 20. kesäkuuta 2024. Tapahtuman aikana pyrimme edistämään dynaamisia ja avoimia keskusteluja yksityisyyden ja tietosuojan roolista nykyaikaisissa demokratioissa tarkastelemalla erityisesti valtion roolia aikana, jolloin kansalaisista kerätään yhä enemmän tietoa.

Näiden neljän pilarin avulla Euroopan tietosuojavaltuutettu pyrkii vastuullisena ja tulevaisuuteen suuntautuneena tietosuojaviranomaisena ennakoimaan edessä olevia haasteita ja mahdollisuuksia, jotta se saisi käyttöönsä täytäntöönpanokelpoisia sääntelyvälineitä, joilla suojellaan yksilöiden henkilötietoja aikana, jolloin data on keskeisessä asemassa digitaalisen toimintaympäristön, yritysten, hallitusten ja muiden toimijoiden muovaamisessa.

Vuoden 2023 kohokohdat

Pyrimme saavuttamaan tavoitteemme ja tavoitteemme rakentaa ja ylläpitää parhaita tietosuojakäytäntöjä EU:n toimielinten sisällä, muokata turvallisempaa digitaalista tulevaisuutta Euroopalle ja suojella sen kansalaisten yksityisyyttä. **Valvonta & Täytäntöönpano, Policy & Konsultointi, Technology & Yksityisyys.**

3.1.

Valvonta & Täytäntöönpano

Valvonta- ja täytäntöönpanotoimiensa yhteydessä tilintarkastustuomioistuin jatkoi yksilöiden henkilötietojen käsittelyä koskevien EU:n toimielinten toimien seuranta, ohjausta ja todentamista ja varmensi, että ne noudattavat sovellettavaa tietosuojalainsäädäntöään eli asetusta [\(EU\) 2018/1725](#), joka tunnetaan myös EU:n tietosuoja-asetuksena.

Työmme tällä alalla oli monipuolista. Siihen sisältyi **15 valvontalausannon antaminen** eri aiheista: EU:n toimielimet laativat sääntöjä häirinnän torjumiseksi ja ehkäisemiseksi, suunnitellusta biometristen tietojen käsittelystä, sosiaalisen median käytöstä eri tarkoituksiin, rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän välisistä suhteista sekä EU:n eri toimielinten tai EU:n jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta.

Tutkintavaltuuksiaan käyttäen tilintarkastustuomioistuin seurasi tiettyjen EU:n toimielinten suorittamaa henkilötietojen käsittelyä koskevaa tarkastusta, toteutti sen tai sai sen päätökseen. Tänä vuonna

tilintarkastustuomioistuinin tehosti erityisesti tutkintaprosessejaan varmistaakseen tehokkaammin, ovatko EU:n toimielimet rikkoneet sovellettavia tietosuojalakeja. Tämä kehitys osoittaa, että olemme sitoutuneet jatkuvasti nostamaan todentamiskäytäntöjemme tasoa. Vuonna 2023 käynnissä olevat tai päätökseen saatetut tutkimukset kattavat useita aiheita, kuten sen, miten EU:n toimielimet käyttävät tietoteknisiä välineitä ja palveluja, joihin voi liittyä henkilötietojen siirtämistä EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle, ja ne etenevät tutkinnassa, joka koskee Microsoft 365:n käyttöä EUIS:ssä, Euroopan komissio mukaan lukien.

Osana **valvontatyötämme** tilintarkastustuomioistuinin jatkoi tarkastuksia ja tarkasti, miten EU:n toimielimet panevat EU:n tietosuojalainsäädäntöä täytäntöön. Tilintarkastustuomioistuinin tarkasti erityisesti Euroopan henkilöstövalintatoimiston (EPSO) ja Euroopan investointipankin (EIP). Vuonna 2023 tehtävät myös peruutettiin, koska Euroopan tietosuojavaltuutettuun kohdistettiin tarkastusten suunnittelun riskinarviointimenetelmiä koskeva tarkastus.

Tilintarkastustuomioistuinin totesi, että yksityishenkilöiden on tärkeää saada tukea, kun he katsovat, että heidän henkilötietojensa hallinnoidaan virheellisesti EU-instituutissa, ja **käsitteli useita valituksia**. Olemme havainneet niiden lisääntyneen viime vuonna ja luoneet Euroopan tietosuojavaltuutetun verkkosivustolle dynaamisen välineen, jolla tehostetaan tätä prosessia. Tänä vuonna valitukset koskivat muun muassa yksilöiden oikeutta tutustua henkilötietoihinsa, oikeutta tietojen poistamiseen ja tietojen säilyttämistä.

Tietosuojalainsäädäntöä ei voida noudattaa onnistuneesti ilman **EU:n toimielinten tietosuojavastaavien asiantuntemusta**. Ne auttavat omassa EU:ssään kuromaans umpeen tietosuojan ja sen käytännön soveltamisen välistä kuilua. Hyödynnämme tätä ja kaksinkertaistimme pyrkimyksemme saada aikaan vahvaa ja kestävä yhteistyötä niiden kanssa erilaisilla aloitteilla: Euroopan tietosuojavaltuutetun ja tietosuojavastaavan puolivuositteiset kokoukset, tietosuojavastaavan pyöreän pöydän keskustelut, tietosuojavastaavan tukiryhmä ja paljon muuta.

Tämän lisäksi olemme omistaneet asiantuntemuksemme myös **vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen valvontaan, jonka osalta** meillä on erityisvaltuudet. Tämä koskee myös Europolia – EU:n lainvalvontavirastoa; Eurojust – EU:n rikosoikeudellisen yhteistyön virasto; EPPO - Euroopan syyttäjänvirasto ja Frontex – Euroopan raja- ja merivartiostovirasto.

Lähestyimme koko vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen valvontaa kokonaisvaltaisesti voidaksemme käyttää valvontavaltuuksiamme. Otamme kuitenkin huomioon myös kunkin elimen, laitoksen ja viraston erityispiirteet, jotka liittyvät niiden henkilötietojen käsittelytoimien luonteeseen ja laajuuteen, aina kun se on tarpeen ja merkityksellistä.

Vuonna 2023 tilintarkastustuomioistuinin keskitti näitä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen elimiä, laitoksia ja virastoja koskevat valvontatoimensa kuuteen pilaritoimeen.

- Yhteentoimivuuskehityksen **valvonnan valmistelu**.
- **Vahvistetaan** yhteistyötä kansallisten tietosuojaviranomaisten kanssa joko kahdenvälisesti tai osallistumalla aktiivisesti koordinoituun valvontakomiteaan erityisesti valvontatoimien koordinoimiseksi.

- Tarkastellaan Frontexin suorittamaa henkilötietojen käsittelyä yhteisten operaatioiden yhteydessä laadittujen seurantaraporttien perusteella.
- Europolin suorittaman biometristen tietojen käsittelyn **arviointi**.
- Europolin ja EU:n jäsenvaltioiden välisten uusien yhteistyötapojen **seuranta** operatiivisten analyysien tuottamisessa.
- Eurojustin (sotarikoksia koskeva moduuli) ja EPPOn (operatiivisen analyysin uusi toimintaympäristö) **antama** neuvonta operatiivisten henkilötietojen käsittelyä koskevien uusien järjestelmien perustamisesta.

3.2.

Politiikka & Konsultointi

Toimimme edelleen **EU:n lainsäätäjien - Euroopan komission, Euroopan parlamentin ja neuvoston - neuvonantajana** kaikissa uusissa lainsäädäntöehdotuksissa, jotka saattavat vaikuttaa yksilöiden oikeuksiin yksityisyyteen ja henkilötietoihin, ja edistämme osaltaan turvallisemman digitaalisen tulevaisuuden luomista EU:lle ja sen kansalaisille.

Konkreettisesti vuonna 2023 tilintarkastustuomioistuin antoi **116 lainsäädäntökuulemista** lausuntojen, myös oma-aloitteisten lausuntojen, ja [Euroopan tietosuojaneuvoston](#) kanssa annettujen yhteisten lausuntojen sekä virallisten ja epävirallisten huomautusten muodossa.

Tätä varten investoimme merkittävästi aikaa ja resursseja **tekoälyä koskevan neuvonnan antamiseen EU:n lainsäätäjille**, erityisesti tekoälysäädökseen, sen takaamiseksi, että tekoälyvälineiden ja -järjestelmien kehittämisessä noudatetaan tietosuojalainsäädäntöä, ja kannatimme, että nämä välineet ja järjestelmät olisi kiellettävä, jos ne aiheuttavat yksilöille riskejä, joita ei voida hyväksyä. Laajenuksena tähän aiheeseen annoimme myös neuvoja tekoälyn vastuusäännöistä sen varmistamiseksi, että henkilöitä, jotka kärsivät EU:n toimielinten käyttämien tekoälyjärjestelmien aiheuttamista vahingoista, suojellaan samalla tavalla kuin henkilöitä, jotka kärsivät yksityisen tai julkisen sektorin muissa EU:n jäsenvaltioissa käyttämien tekoälyjärjestelmien aiheuttamista vahingoista.

Tilintarkastustuomioistuin keskittyi myös **rahoitusalan lainsäädäntöehdotusluonnoksiin**, erityisesti digitaaliseen euroon sekä rahoitus- ja maksupalveluihin, jotta vältetään yksilöiden henkilötietojen keskittäminen ja liiallinen käsittely.

Lisäksi tilintarkastustuomioistuin neuvoi EU:n lainsäätäjää **oikeus- ja sisäasioiden alaa koskevissa lainsäädäntöehdotuksissa sekä kysymyksissä**, jotka liittyvät EU:n kansalaisten oikeuksien suojeluun, kuten vapaaseen liikkuvuuteen, sekä EU:n turvallisuuteen, johon voi liittyä yksilöiden henkilötietojen käsittelyä.

Kannatimme **johdonmukaista lähestymistapaa tietosuojaan ja yksityisyyteen kaikkialla EU:ssa/ETA:ssa** ja jatkoimme yhteistyötä Euroopan tietosuojaneuvoston kanssa, jonka jäsen olemme ja joka tarjoaa sihteeristön logistista tukea varten, erilaisissa aloitteissa, kuten asioissa, jotka liittyvät henkilötietojen siirtoon EU:n/ETA:n ulkopuolelle, tiettyjen sosiaalisen median alustojen tietojenkäsittelyyn jne.

Edistämme EU:n tietosuojanormien kehittämistä **maailmanlaajuiseksi tietosuojanormiksi** ja teemme edelleen tiivistä yhteistyötä kansainvälisten kumppaniemme kanssa eri foorumeilla ja foorumeilla, kuten maailmanlaajuisessa tietosuojakokouksessa ja G7-maiden tietosuoja- ja yksityisyysviranomaisten pyöreän pöydän kokouksissa, joiden aikana hyväksyimme päätöslauselmia generatiivisesta tekoälystä.

3.3.

Teknologia ja yksityisyys

Tietosuojalainsäädännön käytännön soveltamisen seurantaan ja tietosuojalainsäädäntöön vaikuttaviin lainsäädäntöehdotuksiin liittyvää neuvontaa täydentämällä ennakoimme myös nopeasti kehittyvän digitaalisen toimintaympäristön haasteita.

Vuonna 2023 paransimme valmiuksiamme arvioida tulevia ja tulevia teknologisia suuntauksia ja valmistautua niihin mitataksemme niiden vaikutusta yksityisyyteen ja tietosuojaan enemmän kuin koskaan aiemmin.

Tämän saavuttamiseksi seurasimme teknologian kehitystä ennakointiin perustuvan lähestymistavan avulla ja tarkastelimme erityisesti suuria kielimalleja, digitaalisia identiteetilompakoita, käyttäytymisen internetiä, laajennettua todellisuutta ja syvävärennosten havaitsemista. Työmme tällä alalla löytyy **TechSonar-raportteistamme**, ensimmäisestä eurooppalaisesta aloitteesta, jossa otetaan huomioon tietosuoja ja strategiset ennusteet, ennakointi ja tulevat tutkimukset.

Vaikka pyrimme ennustamaan tulevaisuuden teknologioita ja niiden vaikutusta TechSonarin avulla, keskitymme myös asiantuntemukseemme nykyisten teknologioiden seurannassa, niiden kehittämisessä ja vaikutuksessa yksityisyyteen ja tietosuojaan **TechDispatch-raporttiemme ja keskustelujemme** avulla. Tänä vuonna keskityimme keskuspankin digitaaliseen valuuttaan ja selitettävään tekoälyyn.

Laajensimme osaamistamme ja annoimme vastineeksi tietoa työstämme, ja **teimme yhteistyötä kansainvälisten teknologiakumppaneidemme kanssa**. Tähän sisältyi tiivis yhteistyö Euroopan tietosuojaneuvoston kanssa henkilötietojen käsitteen mutta myös anonymisoinnin, henkilötietojen pseudonymisoinnin ja muiden teknisten näkökohtien osalta, mukaan lukien se, miten tiettyä yksityisyyteen liittyvää lainsäädäntöä, kuten sähköisen viestinnän tietosuojadirektiiviä, tulkitaan.

Pyrimme näyttämään esimerkkiä minimoimalla riippuvuutemme monopoliasemassa olevista viestintä- ja ohjelmistopalvelujen tarjoajista, jotta välttyttäisiin haitalliselta lukkiutumiselta, ja edistyimme **vapaiden ja avoimen lähdekoodin ohjelmistojen ja ratkaisujen etsinnässä ja käyttöönotossa**. Tähän sisältyi oman tietoteknisen toteutettavuustutkimuksen tekeminen tietoteknisten vaatimusten tunnistamiseksi nykyisten ja tulevien tarpeiden perusteella ja mahdollisten ratkaisujen löytäminen näihin vaatimuksiin vastaamiseksi, oman Euroopan tietosuojavaltuutetun pilvipalvelun käynnistäminen, vaihtoehtoisten sosiaalisen median kanavien, EU Voicen ja EU Videon ylläpitäminen.

Tilintarkastustuomioistuin jatkoi **järjestelmien ja teknologiatarkastusten valvontaa**, laaja-alaisten tietojärjestelmien tarkastuksia ja henkilötietojen tietoturvaloukkausten hallintaa sekä muita jäljempänä eriteltyjä aloitteita. Tilintarkastustuomioistuin esimerkiksi tarkasti Schengenin tietojärjestelmän keskittyen tietoturvaan, mukaan lukien turvallisuusperiaatteet ja niiden hallinta, riskien vähentäminen, testausmenettelyt, tekniset haavoittuvuudet, järjestelmäkohtaiset lakisäätteiset vaatimukset (pääsynvalvonta, lokitietojen kirjaaminen ja säilyttäminen, tietoturvapoikkeamat, biometriisiä tietoja koskevat erityissäännöt SIS-järjestelmässä) ja henkilötietojen tietoturvaloukkaukset.

3.4.

Tietosuojasta tiedottaminen

Organisaationa pyrimme olemaan läpinäkyviä - **selittämään selkeällä kielellä, kaikkien saatavilla, mitä teemme ja miksi.**

Tätä varten olemme vuosien mittaan kehittäneet ja vahvistaneet vahvaa verkkonäkyvyyttä pääasiassa sosiaalisen median kanavien ja Euroopan tietosuojavaltuutetun verkkosivuston kautta. Käytämme näitä erilaisia viestintävälineitä sen mukaan, millaisen yleisön haluamme tavoittaa ja millaista tietoa haluamme antaa. Näin voimme sekä tiedottaa yleisölle asianmukaisesti tietosuoja-asioista että lisätä työmme näkyvyyttä.

3.5.

Henkilöstö, budjetti ja hallinto

Organisaationa meidän on myös **hallinnoitava resurssijamme tehokkaasti** - kuten aikaamme, työntekijöitämme ja talouttamme - voidaksemme hoitaa tehtävämme EU:n toimielinten, elinten ja laitosten tietosuojaviranomaisena. Henkilöstö-, budjetti- ja hallintoyksikkö (HRBA) hoitaa näitä tehtäviä myös Euroopan tietosuojaneuvostolle Euroopan tietosuojavaltuutetun jäsenenä, jonka sihteeristönä toimimme.

Tänä vuonna **avustimme toimielintä sen laajentamisessa ja uudistamisessa tietosuojahaasteisiin vastaamiseksi.**

3.6.

Keskeiset tulosindikaattorit 2023

Tilintarkastustuomioistuin käyttää useita keskeisiä tulosindikaattoreita, joiden avulla se voi seurata tuloksellisuuttaan Euroopan tietosuojavaltuutetun strategiassa asetettujen päätavoitteiden valossa.¹ Näin varmistamme, että pystymme tarvittaessa sopeuttamaan toimintaamme työmme vaikuttavuuden ja resurssien tehokkaan käytön lisäämiseksi.

Seuraavassa keskeisten tulosindikaattoreiden tulostaulussa on lyhyt kuvaus kustakin keskeisestä tulosindikaattorista ja tuloksista 31. joulukuuta 2023. Näitä tuloksia mitataan suhteessa alkuperäisiin tavoitteisiin tai edellisen vuoden tuloksiin, joita käytetään indikaattorina.

Vuonna 2023 tilintarkastustuomioistuin saavutti tai ylitti - joissakin tapauksissa merkittävästi – kaikissa keskeisissä tulosindikaattoreissa asetetut tavoitteet yhtä lukuun ottamatta, mikä vahvistaa strategisten tavoitteidemme täytäntöönpanon myönteisen suuntauksen koko vuoden ajan.

Yksi keskeinen tulosindikaattori, KPI7, ei täysin saavuttanut Euroopan tietosuojavaltuutetun sosiaalisen median tilin seuraajia koskevaa asetettua tavoitetta. Erityisesti vuonna 2023 olemme havainneet X-tilillämme (entinen Twitter) olevien seuraajien määrän kasvun hidastuneen. Tämä saattaa johtua siitä, että tällä sosiaalisen median alustalla toimivien ihmisten määrä on yleisesti vähentynyt.

¹ Keskeisiä tulosindikaattoreita tarkistetaan säännöllisesti sen varmistamiseksi, että tulosmittarit mukautuvat Euroopan tietosuojavaltuutetun toiminnan kehitykseen.

Keskeiset suorituskykyindikaattorit

TULOKSET 31.12 TAVOITE 2023

<p>Keskeinen tulosindikaattori 1</p> Sisäinen indikaattori	<p>Euroopan tietosuojavaltuutetun järjestämien tai yhdessä järjestämien, yksityisyyden suojaa ja tietosuojaa parantavien teknologioiden seuranta ja edistämistä koskevien tapausten määrä, julkaisut mukaan luettuina</p>	<p>20 tapausta</p>	<p>10 tapausta</p>
<p>Keskeinen tulosindikaattori 2</p> Sisäinen & Ulkoinen indikaattori	<p>Monialaisiin poliittisiin ratkaisuihin keskittyneiden toimien määrä (sisäiset ja ulkoiset toimet)</p>	<p>8 toimintoa</p>	<p>8 toimintoa</p>
<p>Keskeinen tulosindikaattori 3</p> Sisäinen indikaattori	<p>Niiden kansainvälisen yhteistyön yhteydessä käsiteltyjen tapausten määrä (GPA, Euroopan neuvosto, OECD, GPEN, IWGDPT, kevätkonferenssi, kansainväliset järjestöt), joihin Euroopan tietosuojavaltuutettu on antanut merkittävän kirjallisen panoksen</p>	<p>36 tapausta</p>	<p>5 tapausta</p>
<p>Keskeinen tulosindikaattori 4</p> Ulkoinen indikaattori	<p>Niiden tapausten lukumäärä, joissa Euroopan tietosuojavaltuutettu toimi johtavana esittelijänä, esittelijänä tai toimitusryhmän jäsenenä Euroopan tietosuojaneuvoston yhteydessä</p>	<p>20 tiedostoa</p>	<p>5 tiedostoa</p>

Keskeiset suorituskykyindikaattorit

TULOKSET 31.12

TAVOITE 2023

<p>Keskeinen tulosindikaattori 5</p> <p>Ulkoinen indikaattori</p>	<p>Niiden 42 artiklan mukaisten lausuntojen ja Euroopan tietosuojavaltuutetun ja Euroopan tietosuojaneuvoston yhteisten lausuntojen lukumäärä, jotka on annettu vastauksena komission lainsäädäntökuulemista koskeviin pyyntöihin</p>	<p>56 lausuntoa</p>	<p>Edellisenä vuonna vertailuarvo</p>
<p>Keskeinen tulosindikaattori 6</p> <p>Ulkoinen indikaattori</p>	<p>Fyysisesti tai etänä tehtyjen tarkastusten/käyntien lukumäärä</p>	<p>9 tarkastusta/käyntiä</p>	<p>5 erilaista tarkastusta</p>
<p>Keskeinen tulosindikaattori 7</p> <p>Ulkoinen indikaattori</p>	<p>Seuraajien määrä Euroopan tietosuojavaltuutetun sosiaalisen median tileillä</p>	<p>X: 29 413 L: 71 238 EUVoice: 5 906 EUVideo: 752 YT: 2 984 Yhteensä: 110 293</p>	<p>Edellisen vuoden seuraajien määrä +10%</p>
<p>Keskeinen tulosindikaattori 8</p> <p>Sisäinen indikaattori</p>	<p>Henkilöstötaulukon täyttöaste</p>	<p>95,65%</p>	<p>90%</p>
<p>Keskeinen tulosindikaattori 9</p> <p>Sisäinen indikaattori</p>	<p>Talousarvion toteuttaminen</p>	<p>96%</p>	<p>90%</p>

Euroopan unionin
julkaisuustoimisto

